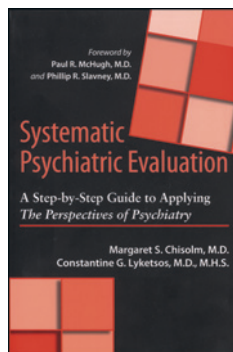

Nyttig for nybyrjarar

Margaret S. Chisolm, Constantine G. Lyketsos
Systematic psychiatric evaluation
 A step-by-step guide to applying the perspectives of psychiatry. 243 s, ill.
 Baltimore, MD: The Johns Hopkins University Press, 2012. Pris USD 30
 ISBN 978-1-4214-0702-9

Denne boka bygger i stor grad på *The Perspectives of Psychiatry* av legane McHugh og Slavney, som kom ut første gong i 1986 og i revidert utgåve i 1998. Chisolm og Lyketsos, som begge jobbar ved Johns Hopkins University Medical School, ønsker med denne boka å gi ei praktisk «oppskrift» på korleis denne framgangsmåten og tenkinga kan nyttast i klinisk arbeid. Målgruppa er i første rekke medisinstudentar og andre som er ferske innan psykiatri.

Boka er delt i to, der forfattarane i den første delen kort skildrar kva «Perspective»-modellen går ut på, og i den andre viser dei denne framgangsmåten i praksis ved hjelp av ni pasientkasuistikkar.

Det er oppsummeringspunkt i slutten av kvart kapittel, enkle diagram der det er relevant, og heilt til slutt er det to vedlegg med heile den psykiatriske kartlegginga som mal, samt ei «bedside» psykisk status presens.

Boka er oversiktleg og strukturert. Det er ein del gjentakning, og språkmessig skin det gjennom at boka er mynta på studentar med unødvendig mykje forklaring av det openlyse.

Forfattarane meiner at psykiatriske tilstander ikkje bør sjåast på som eindimensjonale sjukdomar, men best kan belysast ved hjelp av fire perspektiver: sjukdom (disease), personlegdom/intelligens/temperament (dimensional), åtferd (behaviour) og livshistorie (life story). Ved systematisk å vurdere kvar og ein av desse perspektiva som mogleg forklaring for pasienten si tilstand, er ein betre rusta til å formulere ein effektiv behandlingsplan. Pasientkasuistikkane er informative og oppleves klinisk relevante, og gir gode døme på kva som meines.

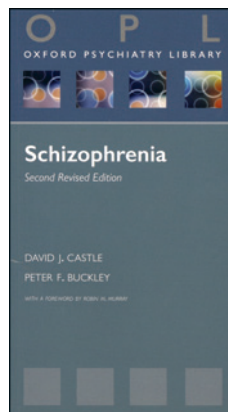
Chisolm og Lyketsos slår eit slag for å unngå å bli kun mekanisk diagnosefokusert, og heller systematisk vurdere andre perspektiver også. Grunnsteinen for å kunne gjere det er ei god psykiatrisk evaluering, som blir demonstrert til det fulle her.

Ei god bok for nybyrjarar, og nyttig som påminning for dei litt meir erfarne også.

Jeanette Bjørke-Bertheussen

Psykiatrisk divisjon
 Stavanger universitetssjukehus

Kort og godt om schizofreni

David J. Castle, Peter F. Buckley
Schizophrenia
 2. rev. utg. 131 s, tab, ill.
 Oxford: Oxford University Press, 2012.
 Pris GBP 13
 ISBN 978-0-19-966618-8

Forfatterne er internasjonalt velkjente forskere, klinikere og pedagoger innen psykosofeltet. I lommebokformat, kortfattet, men konsist og på engelsk presenterer de her en oppdatert oversikt over forskjellige forhold knyttet til schizofreni.

I del 1 presenterer de mytene om lidelsen og vitenskapelige data om klassifikasjon, klinisk arbeid, komorbiditet, epidemiologi, forløp og prognose samt årsaksforhold.

Del 2 omhandler behandling. Det er relativt detaljerte opplysninger om effekt og bivirkninger av psykofarmaka, en del om psykososial behandling og dessuten om spesielle kliniske situasjoner som krever en individuell tilpasning, som behandling hos kvinner i fertil alder, tidlig intervensjon ved første episode, når pasienten responderer dårlig på behandling, og ved atferdsforstyrrelser med utagering.

Del 3 består av informasjon som er utarbeidet for pasienter, pårørende og de forskjellige aktørene innen helse- og sosialfeltet som tar vare på pasientene i forskjellige faser i sykdomsforløpet. Denne delen inneholder også detaljerte opplysninger om aktuelle psykofarmaka, og hvordan man skal ta vare på den somatiske helsen hos pasientene.

Boken er lagt opp slik at den gir svar på en del vanlige spørsmål som stilles omkring årsaksforhold, prognose og behandlingsmuligheter. Det er mange gode, oppsummerende tabeller. Relevante områder berøres, men rammene gir ikke mulighet til å gå i dybden på alle områder. Det er imidlertid mange referanser og forslag til fordypningsstoff. Skriften er fint leselig selv om den er liten, men særlig eldre lesere vil kanskje måtte ty til lupe for å tyde noen av tabellene.

Jeg anbefaler boken særlig til psykiatere, leger i spesialisering, psykologer, spesialsykepleiere og interesserte allmennpraktikere, men det er mye nyttig stoff for alle andre som kommer i berøring med pasienter med schizofreni, enten det er som hjelpere eller pårørende.

Stein Opjordsmoen Ilner

Institutt for klinisk medisin
 Universitetet i Oslo